

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXII.

Št. 4.

Kranj, 22. januarja 1938

Izhaja vsako s. b. to. b. t. o.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

„Ker sem sama“ in „preveč jih je“

V nekem razredu se je razgovarjal katehet z otroci, kaj delajo doma. Živahno pr. povedu- jejo nekateri, da se igrajo, da pomagajo mami in bolni sestrici, da šivajo oblečke za punčke in da bratec jezdi konja. In da pred in po jedi molijo skupno s starši. Vsi so sodelovali pri razgovoru. Le neka deklica, ki je sicer dobra učenka, sedi vsa žalostna in začudeno gleda svoje tovarišice. Pa vstane ta deklica in pravi: „Jaz pa se ne igram. Pa tudi molijo ne z menoj.“ „Zakaj ne?“ Odkritosrčno pogleda v oči in izpove: „K' sem pa sama!“

To je tisto! „Ker sem pa sama!“

Otrok prehitro dozoreva in podzavestno spozna, da nekaj ne more biti prav, ko pri njih doma ni brata in sestric, da bi se z njimi igrala in molila. Starši pa pozabljajo, da tisti — edini otrok ima tudi dušo in z njim ne morejo ne misliti, da si tisti otrok ustvarja sedbo v sebi, posebne vrste sedbo...

Radji svoje sebičnosti se krati otroku, kar je njemu najljubše: otroško družbo v družini. Otrok pa tudi postane — sebičen in pozneje krati družbo staršem v starosti, ko jih zapušča same.

Tako gredo mnogi v pogin, ker jedro gnije. Mnogokje je družinsko življenje težko ogroženo, premnogokje pa že uničeno.

Ogroženo je tam, kjer se sliši vzdih: — ker sem sam!

*

So pa številne družine. Recimo, da imajo pet ali šest otrok. To je že močno število. Pravilno je že skoraj slišati o družinah, ki so imele dvanajst, petnajst ali osemnajst otrok. Danes bi večinoma tak slučaj že morali — filmati in ga kot posebno čudo v svet poslati.

Vendarle so pa še mnoge družine — in to res prave krščanske družine — v jedru zdrave in zato mnogoštevilne. Prav te pa morajo slišati mnogo hudega. Če pridejo morda v kakšno nesrečo, dobe kot prvo to očitano: „Zakaj pa imate — toliko otrok?“ Še celo v kakšnem uradu mora slišati pošten oče, ki nikakor ne more kaj plačati, morda celo davkov ne: „Preveč jih imate! Zadolgi bi bil...“ S skelečo rano gre roditelj domov. Se tam, kjer bi morali imeti sočutje s trpečim, ki narod vzdržuje s svojimi žrtvami, najde sramotne namesto poguma. Na tolažilno — pomoč se še misliti ne sme!

Škofjeloški cestni proračun za l. 1938-39

Cestni odbor v Škofji Loki je sestavil sedaj svoj drugi proračun, katerega spodaj v izvlečku podajamo.

STROŠKI:

I. Upravni in pisarn. stroški	din	26.340.—
II. Stvarni izdatki	din	1.048.860.—
V tem znesku so zapodeni sledeči važnejši izdatki.		
a) dobava gramoza	din	400.000.—
b) Popravila opornih zidov	din	166.000.—
c) Temeljivo valanje ceste Sk. Loka — kolodvor	din	91.000.—
č) Regulacija ceste od sodnega poslopja do hiše Kržišnik Franca (Poljanska cesta)	din	35.000.—
Ves znesek 1.048.860 din bo krila banovina. Po eno 1/3 bodo prispevali banovina (iz gornjega zneska) cestni odbor in železniška uprava vsak po 4/3 din za		
d) Preureditev prostora pred kolodvorom skupaj	din	1.300.—
Samo iz svojih lastnih sredstev pa bo cestni odbor kriil sledeče izdatke v znesku 100.620 din.		
a) Podpora občinam za vzdrževanje občinskih cest	din	12.000.—
b) Za kritje posojila, ki bo najeto za gradnjo mostov, prvi obrok	din	50.000.—
c) Za nakup parcele, potrebne		

In ravno za take družine so dvignili glas tudi češkoslovaški škofje v skupnem pastirskem pismu v decembru 1937. „Država bi se morala odločiti za zdravo in uspešno družinsko politiko, da se more zagotoviti obstoj sedaj in v bodoče. Olajšanje davčnih bremen za številne družine, olajšanje vojaške službe, prednost za sprejem v državne službo in za boljša premeščanja... morajo slediti. Nekatere države so se že odločile za uspešno družinsko politiko. Čimdalje se bo pri nas to odlašalo, tem večje bodo nenadomestljive izgube.“

Ali ne bi mogli prav teh zahtev staviti tudi pri nas — najodločilnejšim v državi? To ne smejo biti prošnje, to morajo biti zahteve sedanjega časa.

Pa se številnejša družina ali delavska ali uradniška seli. Med prvimi če ne čisto prvo vprašanje je: „Koliko jih imate?“ — „O, preveč jih je.“ — Nemogoče! Pri nas ne bo stanovanja. Veste, imamo radi mir! O, preveč jih je, preveč!“ In prav tem govore isti škofje: „Ne delajte jim težav v stanovanjskem vprašanju! Zatrte vsako umetno zviševanje življenjskih potrebšč., da bosta mogla tudi ubogi oče in revna mati svoje preživeti pošteno in prav.“

Kaznovati bi bilo treba vse ovirale in jezike „s preveč jih je!“ pa četudi so — nedotakljivi narodnjaki! Potrebna je pri nas družinska zakonodaja v varstvo in oporo za narod žrtvo- jočih se očetov in mater!

Pastirsko pismo se obrača tudi na faktorje gospodarskega življenja, da omogočijo številnejšim družinam dostojnejše življenje! To kriči in zopet kriči tudi pri nas, kljub posameznim uredbam, ki so skrajno nezadostne za naše slovenske razmere.

Ob takem razmišljanju človek še le zaslu- ti strašno zlo materialističnega naziranja in silno pomanjkanje — pravega krščanskega duha pri posameznikih iz vseh stanov in pri najodličnej- ših faktorjih gospodarskega in javnega živ- ljenja.

Eno zavest pa lahko imamo vedno in to nam je v tolažbo in ponos, da katoliški Cerkev ni- čje nikdar in nikjer ne bo mogel očitati, da svoje dolžnosti ni storila v obrambi za zdrav rod in za njegov — tudi telesni blagor.

(Končna opomba: Vsaj izobraženejši katoli- ški ženin in neveste bi morali preštudirati tu- di okrožnico Pija XI. o krščanskem zakonu „Casti connubii“, katere prevod dobijo tudi pri Leonovi družbi v Ljubljani.)

b) Omilitev ovinka in odstrani- tev Peruchijeve hiše v Gore- nji vasi	din	70.000.—
c) Zravnjanje „Premetucovega klanca“ v Logu (Polj. dol.)	din	40.000.—
č) Valjanje ceste Področje-Sorica	din	50.000.—
d) Valjanje (nadaljevanje) ceste Petrovo brdo-Češnjica (Selška cesta)	din	300.000.—

e) Nadaljevanje gradnje ceste Sorica — Bohinj	din	300.000.—
(Lani se je začelo z gradnjo z kreditom 140.000.— din. Ceste je zgrajene okoli 700 m t. j. okoli 400 m popolnoma, okoli 300 pa le delno.)		

Iz tega se vidi, da v našem okraju tudi letos ne bo primanjkovalo dela. Drugič bomo poro- čali, kaj se je zgradilo lani.

Demagogija II.

Glonarjev poučni slovar pravi, da je demago- gija zapeljevanje ljudstva s praznimi besedami, demagog pa človek, ki vabi k sebi ljudi, po- sebno nižje sloje, s praznim občuvanjem in pra- zni mi obljubami.

Ta opredelitev nam je prišla na misel, ko smo brali v nekem lističu odgovor g. Kerča Franca na naš članek „Demagogija“. G. Kerč je našel v našem članku netočnost v tem, da ni član vodovodnega odseka kranjskega občinskega od- bora. V svoji resnicoljubnosti pa ni povedal, da je soglašal s sklepi vodovodnega odseka, kakor je poročal referent g. ing. Mlakar. Ako je na- glašal le kot krajevni starešina, je za nas to soglašanje enakega značaja kot soglašanje čla- na odseka. Zato nismo polagali nobene važno- sti na to ali je g. Kerč član odseka ali ne, ampak samo povdarili le njegovo soglasje z odsekovimi sklepi. Če bi bil g. Kerč smatral svoje predloge, ki jih objavlja v omenjenem lističu, za stvarne in resne, vendar ne bi bil soglašal z odborovimi sklepi. Občinski odbor- nici so se tem predlogom čudili ravno radi tega, ker je g. ing. Mlakar kot referent povedal, da je g. Kerč soglašal z odsekovimi sklepi.

Naše poročilo se torej ni opiralo samo na dej- stvo, da je g. Kerč član vodovodnega odseka, kakor zatrjuje g. Kerč sam, ampak v prvi vr- sti na dejstvo, da je soglašal na odsekovih seji s sklepi odseka le kot krajevni starešina, ne pa kot član vodovodnega odseka, vendar to na stvari ničesar ne spremeni ter tvorj nje- gov predlog v občinskem odboru še vedno poiskus demagogije, kar smo stvarno in točno osvetlili v našem članku. G. Kerč je prav do- bro vedel, da govori le skozi okno in da nje- govega predloga niti njegovi prijatelji ne bodo sprejeli. S praznimi besedami in s praznimi obljubami se gospodarsko šibkejšim slojem ne koristi. S praznimi obljubami se ustvarja ne- zadovoljstvo med gospodarsko šibkejšimi sloji, ki se čutijo zapostavljene le radi takih praznih obljub. Ta občutek nezadovoljstva pa gospo- darsko šibkejšim po nepotrebem otežuje nji- hojo eksistenco in širi prepado do gospodarsko močnejših, mesto, da se ljudi zblizuje v ljube- ni in medsebojnem spoštovanju in vzajemno- sti. Zato smo in bomo vedno nastopali proti vsakemu poskusu demagogije, pa četudi pride od g. Kerča. Torej...

Socialni tečaj v Kranju

Sešnanji čas zahteva od vsakega katolika pravi- lne orientacije v socialnem vprašanju. Od leve in desne se skušajo vtihotapiti v katoliške vrste zmotni in škodljivi nazori glede ureditve človeške družbe. Vsak količjak izobražen ka- tolik mora biti v teh časih toliko poučen, da zna ločiti zrnje od plevla, da se ne da zastrupiti od krščanstvu nasprotnih zmot.

Pod okriljem Prosvetnega društva v Kranju se bo vršil v dvoran Ljudskega doma socialni tečaj in sicer v četrtek, dne 27. januarja, v nedeljo 30. januarja in na Svečnico 2. februarja. V četrtek, dne 27. I. bosta zvečer ob 8. uri dva predavanja, v nedeljo 30. I. dopoldan ob 9. uri dva predavanja in na Svečnico ob 9. uri zopet dva predavanja. Po predavanju se vrši debata.

Program tečaja je sledeč:

- 1.) V četrtek 27. januarja, ob 8. uri zvečer:
    - 1.) Socializem in krščanstvo, 2.) Papeške okrožnice in mi.
  - 2.) 30. januarja, ob 9. uri dopoldne:
    - 1.) Gospodarske in socialne razmere v Ru- siji, 2.) Socialna zakonodaja pri nas.
  - 3.) 2. februarja (Svečnica) ob 9. uri:
    - 1.) Naše socialno gospodarsko delo, 2.) Na- še strokovna organizacija.
- K predavanju vabimo vse, ki se zanimajo za socialna vprašanja, iz Kranja in okolice. Udeležba za člane fantovskih in dekliških odsekov in za člane delavske katoliške akcije je obvezna.

Kar - neverjetno je . . .

Neki gospod se je peljal z brzovakom proti Trstu. V Postojni je moral kupiti vozni listek. Železniški uradnik mu pri izplačilu za karto, radi katere je moral zamenjati bankovec, izroči eno liro premalo. Potnik, ki se mu je mudilo, ni imel časa gledati na drobšč. Mirno se vozi, ko blizu Trsta pride v njegov kupe železničar in ga vpraša, če je on tisti, ki je v Postojni kupil listek do te in te postaje. „Da, jaz sem ga prav tam kupil!“ „Vi ste pri izplačilu za listek dobili eno liro premalo. Zato je prišlo telefonično ob- vestilo, naj se vam ista vrne. Izvolite!“ — „Lahko razumete, da sem debelo gledal, ko sem to doživel,“ mi je dostavil dotični gospod.

Kar neverjetno je to, pa vendar le resnično! Naj bo že kakorkoli, naj je železniški urad- nik ali železniška uprava to napravila morda samo iz tujsko prometnega ozira, hvalevredno je vsekako. Tujec se lahko zanese, da ga vsaj pri državnih blagajnah ne bodo goljufali. In vsak tujec je vesel takega doživljanja.

Tudi pri nas se še dobi kdo — sicer kot bela vrana, — da bi vrnil še tako malo najdeno vrednost ali pa pomotoma pridobljeni dinar. Vendar pa je le splošno že sebično in surovo nekrščansko mišljenje: „Kaj boš tako malenkost vračal!“ In iz malenkosti pride — veliko. Ubije se s tem tudi čut za vrnitev večjih svot, ki jih kdo najde ali kako drugače pomotoma pridobi. In koliko ljudi mora morda radi te krivice trpeti? Morda je bil tisti izgubljen zne-

sek — edino bogastvo in z žulji zaslužen denar? Popuščanje poštenja tudi v malih stvareh je znamenje ubijanja čuta za pravičnost. In to naši materialisti povsod oznanjajo: Prisvoji si, kaj pa kdo ve? —

Znamenje pravega krščanskega čuta pa je, da se vrne, kar ni tvoje. Tudi — malenkost! Potem bomo zopet rod — poštenjakov, katerih se tuji ne bodo izogibali, temveč radi prišli med nas.

Kako vesel bom, če bi kaj kmalu mogel pi- sati: Kar verjetno je, da so med Slovenci sami poštenjaki, ki so vredni vsega zaupanja!

Ustanovitev podružnice Društva zasebnih nameščencev Slovenije v Kranju

V našem okraju so nekateri zasebni in trgo- vski nameščenci včlanjeni pri raznih organi- zacijah, ki doslej niso mogle, zlasti katoliško orientiranih nameščencev, zadovoljiti in jim pre- skrbeti zadostne opore pri merodajnih faktor- jih. V kranjskem okraju smo že dolgo časa pogrešali tako stanovsko organizacijo. Le taka organizacija nameščencev bi nam nudila uspe- šno oporo v borbi za pravice pri odločujočih činiteljih. Iz te nujne potrebe se je ustanovil v Kranju pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice „Društva zasebnih in trgovskih na-

meščencev Slovenije. Na to opozarjamo vse zasebne in trgovske nameščence, kakor tudi uslužbenke javnih korporacij, da bo pričela podružnica za ves sodni okraj v Kranju poslo-

vati v najkrajšem času. Vse javne, zasebne in trgovske nameščence vabimo, da prijavijo pristop v to društvo in pisarni Tiskovnega društva v Kranju.

Upamo, da bo v najkrajšem času, vsaj kolikor bo vreme dopuščalo, ves prostor primerno kraju lepo urejen.

Ker orožništvo v Kranju nima svoje vojašnice, se je obrnilo na mestno občino s prošnjo, da ji odstopi brezplačno del svoje parcele, o kateri se je v naši javnosti svoječasno precej govorilo in ki je sama dvignila precej prahu. Gre se namreč za del tako imenovane „irčeve“ parcele. Občina je odstopila orožništvu brezplačno prostor v približni izmeri 890 m² in sicer pod pogojem, da orožniška komanda na tem prostoru v roku 2 let zgradi svojo vojašnico in da more občina v slučaju potrebe kasneje imeti v isti stavbi tudi svojo policijsko stražnico.

Radio motnje v Kranju

Sredi decembra meseca so se pojavile v Kranju take radio motnje, da je vsako poslušanje radia nemogoče. Pred pol leta je bila odposlana v tej zadevi na pristojna mesta spomenica, katero je podpisalo preko 100 rad. o narotnih kov — ostalo je pa vse pri starem — naprotin, motnje so se še povečale. Dravska poštna direkcija ima menda samo enega kontrolnega organa, kateri seveda ne zmore vsega dela.

Posledica motenj je, da prebivalci mesta Kranja radio vedno bolj opuščajo in bi o tem mogli kranjski rad. o trgovci mnogo povedati, saj niso letos prodali skoraj nič in to le radi omenjenih motenj. Da ima od tega država veliko škodo ni treba še posebej povdarjati.

Neobhodno potrebno je, da tu poseže energično vmes državna oblast in pozove lastnike električnih naprav, da pustijo isie v določnem roku blokirati, elektrarno pa, da pregleda omrežje. Tako je naredilo sresko načelstvo v Ptuj in radio motenj je bilo hitro konec.

Apeliramo pa tudi na rad. o oddajno postajo v Ljubljani, kateri plačujemo pristojbine, da se tudi ona zanima za to stvar in podvzame korake, da se ti nedostatki odstranijo. Radio aparati porabijo dosti toka in bi bilo v interesu tudi elektrarne same, da pregleda omrežje in odstrani nedostatke. Radioposlušalci.

Tujsko prometno društvo v Kranju bo vršilo vse posle, ki bi jih drugače moral vršiti turistični odbor mestne občine, ki jih morajo imeti vsi klimatični kraji, kot je naše mesto. Ker je Tujsko prometno društvo privolilo v to ter občinski odbor na zadnji svoji seji sklenil, da se z ozirom na to, da je v odboru Tujsko-prometnega društva veliko število občinskih odbornikov z županom, se pri občini ne bo osnoval turistični odbor, temveč bo njegove posle vršilo imenovano društvo.

Mestna občina je sedaj rešila vprašanje dohoda na novi most pri župnišću. Upamo, da bo v dolednem času rešila tudi vprašanje do-

hoda na most na Hujanski strani, ki je sedaj v toplejših dneh skoraj nemogoč radi vel kega blata. Prosimo mestno občino, da vsaj malo uredi dohod s Hujanske strani, če ne drugo, naj ga da vsaj posuti z gramozom.

Smart odličnega rojaka, V St. Vidu pri Vipavi je v nedeljo umrl v 98. letu starosti, najstarejši slovenski duhovnik, gospod Matvej Rebolj, naš kranjski rojak. Pokojni se je rodil dne 15. septembra 1840 v našem mestu, za mašn ka je bil posvečen 28. novembra 1869, novo mašo je pel doma v Kranju. Pokojni je 53 let pastoroval v Istri. Zadnje službeno mesto mu je bilo v Fruških do l. 1922, ko je stopil v pokoj in se naselil v St. Vidu pri Vipavi, kjer je tudi preminul. Za svoje zasluge je bil imenovan za častnega konzistorijalnega svetnika. Pokojnega gospoda so pokopali v torek dne 18. januarja.

Dnevno časopisje je prineslo zadnje dni več člankov, v katerih graja projektirano uredbo državnih tiskarn. Z veseljem moremo ugotoviti, da smo o isti stvari pisali tudi mi že v zadnji številki našega lista. Upamo, da vse to ne bo ostalo brez uspeha.

Prosvetno društvo pripravlja za konec meseca zabavno burko „Veleturist“. Na svidenje!

V četrtek popoldne med 5. in 4. uro je nenadoma preminul g. Gunčar Jožef, žel, upok. Pokojni je popoldne bral pri mizi, ko so domači prišli domov, pa so ga našli mrtvega. Ugotovili so, da ga je zadela kap. Pogreb pokojnega bo v soboto 22. t. m. ob 5. uri popoldne. Mir in pokoj njegovi duši!

HRASTJE

Naše Prosvetno društvo vprižori v nedeljo 25. januarja ob 3. uri popoldne v društvenem donju v Hrastju veseloigro „Lesena peč“. Prijatelji vsi iskreno vljudno vabljeni. — Odbor.

PREDOSLJE

Občinski proračun je sestavljen. Doklade so se nekoliko dvignile, kar je pripisati zvišanju stavbnega sklada za povečavo šole. O podrobnostih našega proračuna bo poročal „Predaški zadrugar“.

Naši igralci se pridno pripravljajo za uprizoritev Vombergarjeve komedije „Voda“. Za naše razmere kot nalašč! Pridite jo pogledat.

Obupne razmere radi dostave pošte vladajo v naši občini. Kadar v Kranju kak pismožaba zbolji ali se ponesreči, že so prizadete nekatere vase v naši občini. Posebno vas Suha neredno

Črne suknje za ženine, klobuke in vsakovrstno perilo dobite v veliki izbiri pri

Albinu Jazbecu
v Kranju

Tedenske novice

KRANJ

5 javnih električnih luči bo namestila mestna občina na novem mostu čez Kokro.

V Delavškem domu v bivših prostorih Jugoslovanske strokovne zveze je začela poslovati s 15. januarjem pisarna Javne borze dela. Pisarno vodi g. Škerjanc, dosedanjí uradnik Javne borze dela iz Ljubljane. Uradne ure so od 8. zjutraj do 2. popoldne.

Knjiga je človeku dober prijatelj. Čim več prebereš, več znaš, čim več znaš tem več veljaš. Nasprotno pa prinaša slaba knjiga in sploh slabo čtivo neizmerno zlo. Lahko trdimo, da je v veliki meri kriv slab tisk številnih žalostnih primerov smrti, tako samomorov, umorov in pobojev. Izogibajte se slabega tiska! Knjižnica Prosvetnega društva v Kranju ima samo izbrana dela, ki nudijo razvedrilo in pouk in vendar ne vplivajo kvarno na človeka. V kratkem času bo dobila ta knjižnica veliko izbiro najnovejših knjig najboljših pisateljev. Knjižnica je odprta vsako nedeljo popoldne.

Občini zbor podružnice S. P. D. v Kranju se vrši v petek dne, dne 28. januarja ob 20. uri v b. v. k. kavarni Narodnega doma. Ker se bo sklepala tudi o adaptaciji Valvazorjeve kočice, se prosí za obilno udeležbo.

Skupina poselske zveze sporoča, da bo sestanek to nedeljo, to je 23. januarja popoldne ob pol 4. uri po popoldanski službi božji v Delavškem domu v Kranju. Članice, pridite za gotovo vse in pripeljite še druge služkinje.

Vsem onim, ki so pripomogli k uspehu naše prireditve, kakor vsem darovalcem, se obrtniki lepo zahvaljujemo. Posebno pa dekletom, ki so pomagale okrasiti prostore.

Društvo obrtnikov, Kranj

Fantje, sestaneč v torek v knjižnici Ljudskega doma ob 8. uri zvečer.

V torek zvečer ob 6. uri je preminula gospa Marija Žirovnik, soproga g. Janka Žirovnika, šolskega ravnatelja v pokouju, v visoki starosti 70 let. Njen pogreb v četrtek je bil priča njene velike priljubljenosti. Naj v miru počiva, ostalim pa iskreno sožalje!

Mestna občina je na javni licitaciji dobavila 40 cm. cevi za kanalizacijo na Cojzovi cesti. Kot najnižji ponudnik je bil na licitaciji g. Likozar Rok, ki je cevi ponudil po ceni 3575 din., vendar je občina dobavo poverila g. Jegliču Rudolfu, ki je ponudil cevi po 36.— din. Slednji ni

prevzel dobave vsled prenizko kalkulirane cene ter je občina potem dobavo oddala g. L. kozarju Roku.

Zakaj bi zavrgli svilene nogavice radi popušenih zank, če vam pri BATI za malo odškodnino vse popravijo.

BATA, Kranj

Na prošnjo okrajnega cestnega odbora v Kranju je mestna občina odstopila ob cesti Kranj—Kokrica od svojega posestva Prevole okrog 10 m² za 5 planij. Kakor je znano, so to storiли tudi vsi ostali posestniki zemljišč ob navedeni cesti, ker bo cesta na ta način vedno prosta v celi širini, ker bo gramoz izven ceste na za to pripravljenih planijah. Kakor ostali posestniki je tudi občina te prostore odstopila brezplačno.

Pri zadnji občinski seji se je pretresalo vprašanje ureditve dohoda na novi most med župniščem in škofjo. Občinski odbor je enoglasno odobril dogovor občinske uprave z korno ustanovo v Kranju, po katerem so se obe stranki dogovorili v sledečem:

Korna ustanova dovoli občini porabo prehoda med župniščem in škofijo ter sprejme ta prostor v najem za dobo 20 let, ki se avtomatično podaljša še za 10, ako se pred zadnjim pol letom ne odpove. Občina bo plačevala korni ustanovi leto priznavalnino v znesku din 10.— ter se obnem obveže, da med župniščem in škofijo zgradi cesto, ki ne bo dopuščala velikega hrupa in sicer asfaltirano ali pa tlakovano z lesenimi kockami. Občina se je tudi obvežala, da na vsaki strani ceste vsaj 2 in pol m. visok zid, istočasno pa tudi da uredi vprašanje kanalizacije.

Ker se bo sedaj med župniščem in škofjo, ki nimata nobene zveze več, zgradil prehod nad novo cesto, bo občina k tem stroškom prispevala polovico in sicer 4000 din., Ker pa občina ne more sedaj začeti z gradnjo ceste bo za vsa dela, za katera se je obvezala, da jih izvrši, razen ceste, prispevala korni ustanovi znesek 11.000.— din., skupno torej 15.000.— (s stroški za prehod), ki bo ves prostor primerno uredila.

Občina se je tudi obvezala, da ne bo dovoljevala novih gostilniških koncesij na Hujanski strani v polkrogu 150 m.

„Kmalu se spet oglasi,“ so klicali za njim.

„Saj nisem petelina,“ jim je vrnil Anžon.

Pri vratih je še mars kaj povedal zaspanima stražarjema, potem pa je hitro šel po strmi poti v gostišče.

Hlapci na dvorišču so umolknil ob ugašajočem ognju in drugemu za drugim so se zaprle trudne oči.

*

V gradu je gorela v velikih sobi sredi mize lojena sveča. Pri mizi so sedeli vsi trije grajski oblastniki, Jurij Pučeim, Jurij in Hartman Kraig. Kocka je ropotala po mizi, možje so napeto gledali v igro.

„Stir!“ je zaklical Hartman.

„Dvel!“ je dejal Jurij Pučeim.

Jurij Kraig je vrgel kocko in se zmagoslavno nasmehnil.

„Šest!“ Spet je zakotal kockar. „Tri.“ Prijel je figuro in jo postavil na eijl. „Moja je.“

„Vraga, že spet si dobil.“ je nejevoljno udaril Hartman po mizi. „Ze šestič igramo, pa vsakokrat zgubim.“

„Potolazi se,“ je dejal Jurij Kraig. „Nesreča pri igri, sreča pri dekletih. Ko se boš ženil, boš lahko izbiral.“

Hartman se je nasmehnil in si pogladil zlate lase. Modre oči so se smejale, dve vrsti zob sta se bleščali med lepimi ustnicami.

„Se še ne mislim ženiti!“

Jurij Pučeim je nejevoljno pokašljaj.

„Kaj želite! Z ženitvijo le sam sebi škodo storiš. Denar, denar, to je glavno.“

„Samo denar ti hodi po glavi, prijatelji,“ je rekel Jurij Kraig in se premaknil na stolu. Od bolečine je spalil obraz.

„Te močno boli?“ je vprašal Hartman brata.

Jurij Kraig je nemo pritrjeval.

„Kaj bo s tvojo nogo?“ je vprašal Hartman. „Ali ti ni ne pomaga mazilo, ki ga je včeraj prinesel padar?“

„Boh, gnoj teče iz rane. Uh, ne vem, ali bom še kdaj imel nogo zdravo. Vražji konj, da me je moral tako brenčiti! Mazilo peče, peče, peče kot sama žerjavica.“

„In deset srebrnikov sem šel zanj,“ je vzdihnil Pučeim.

„Kaj srebrniki,“ je vzdihnil Hartman. „Da bi le ozdravel, nobenih stroškov se ne ustrašim.“

„Vendar je škoda šteti deset srebrnikov za malopridno mazilo,“ je trmoglavil Jurij Pučeim.

„Denar, denar in spet denar,“ je oporekal Hartman. „To je tebi začetek in konec vsega. Prvo je denar, potem prideš ti in nato je šele vrsta na gospodu Bogu. Jaz te ne razumem. Srebrnikov imamo celo skrinjov, oženjen ni nobeden izmed nas. Čemu se še pokamo za cekini?“

„Denar poteče. Če vedno le proč jemlješ in nič ne prideš, mora okopneti največji zaklad, kakor sneg spomladi.“

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih upovor na Gorenjskem.)

(Dalje)

„Jurij Kraig ga bo gotovo z vinom napajal,“ je vzdihnil prvi hlapci.

„Da, malvajzijo si točijo, ali pa vino, ki so ga naredili v samostanu v Stični.“

„Gospodje iz Stične so sveti možje,“ je razlagal Tomaž. „Poglejte, kako koristna ustanova je gostinjec, ki so ga pozidali tu na Bledu. Vsak tovarnik in potnik dobi tam brezplačno zavetišče in še pogostijo ga zraven. Zdjaj pa čujem, da se tudi njim upirajo. Toda iz tega se ne bo kruh pekeli. Opat ima črne bukke, zamaševal jih bo.“

V tem je prišel iz gradu Anžon, roko je imel za pasom in zvenkljal je s srebrnimi tolarji.

„Hej, ali še niste pospali pri ognju?“ jim je klical.

„Nate smo čakali. Videti je, da si dobro opravil v gradu, ker s cekini ropotaš.“

„Saj sem rekel, da grajski gospodje smejo govoriti s človekom. Vse so me izprašali, še celo to, če kaj vem o upornikih. Povedal sem jim, da upornik vsak sebe po grbi bije.“

„Pa so ti verjeli?“ je zategnil Tomaž.

„Kaj mi ne bil Sicer pravijo, da je tovarnikom malo verjeti, a jaz sem edini med njimi, ki ne laže.“

„Kadar te ni zraven,“ se je smejal Jurij.

„Kaj boš govoril! Odkar si nehal doma svinje pasti, nisi videl še nič sveta. Od doma na Blejski grad, dalje nisi prišel.“

„Saj sem od daleč doma,“ se je branil Jurij. „Ali poznaš vas Gozd, blizu Krauske gore, ki pripada gradu v Beli peči?“

Anžon se je tresel od smeha.

„Revež, ali misliš, da je svet tako velik, kakor zelnik? Jaz sem prišel malo dalje, kakor ti. Videl sem sinje Adrijansko morje, gledal sem visoke tirolske gore, poslušal uspavajoči šum Rena, zrl sem jasno nebo italijansko in hodil po širnih ogrskih pustolah. Toda zdaj vam ne utegnem pripovedovati o svojih potih. Vem, da me tovariši v gostinju že težko pričakujejo.“

„Ali se ti tako mudi?“ ga je ustavil Tomaž.

„Komur se mudi, ne zamudi. Sicer se mi nihče obesil in tudi voda se še ni užgala. Vendar je boljše da grem, ker vidim, da vam od zaspanosti oči lezejo skupaj. Lahko noč, koložji brate! In zjutraj ne pozabite posnemati potha.“

Jurij se je naslonil na mizo in Hartman ga je opazoval. Vedno znova ni mogel umeti tovariševih čudnih nazorov, ki so bili prav tako čudni, kakor vsa njegova pojava. Črni lasje so se domala osiveli, nos je bil kljukast in brada je silila kvišku, proti tedanjim šegi, čisto obrta. Ogrnjen je bil s sivim plaščem, Hartman ga še nikoli ni videl navadne dni v drugem, oblačlu. Mladi oblastnik si je pogladil košate svetlorjave brke in se porglljivo nasmehnil Pučeimu.

„Jurij, lasje so ti že osiveli, pa le še ne misliš na nič drugega, kakor na denar. Zdjaj bi si moral pripraviti krsto.“ Stari plemič je nejevoljno stresel z glavo.

„Saj še ne umrem!“

Hartman se je glasno zakrohotal.

„Ali veš, da si star že štirinpedeset let?“

„Kakšna starost pa je to?“ se je zavzemal Pučeim. „Kalinovski Oton, moj stric, je bil star sto in eno leto, ko je izdihnil.“

„Meniš, da boš ti tudi dočkal tako starost? Ha, ha! Sicer bi se pa človek naveličal vsega, dobrega in slabega, če bi tako dolgo živel.“

„Življenje je vedno znova lepo.“

Hartman je vstal in se od smeha tolkel po kolenih.

„Ha, ha, ha! Kaj ima od življenja tak človek, kakor si ti, prijatelj! Na lov ne greš nikoli, na gostije k sosedom graščakom ne hodiš, poješ tudi ne. Ves tvoj užitek je v tem, da ležeš na obzidje in gledaš dolgočasno jezero in tlačanske bajte ob njem.“

Pučheim je nejevoljno našobil tanke ustne.

„Im, saj ti dovolj zapravljaš. Lovi in gostije, potovanja v tuje kraje, to stane denarja in zopet denarja.“

„Kaj mi boš tisto očital?“ se je ponasel Hartman. „Pošteno delimo dobiček in škodo. Če zapravljam, zapravljam svoje. Mlad sem še, komaj trideset pomladi sem preživel, pa naj čepim v tem pustem zidovju, v cvetu let naj umiram, zapuščen samotar! Jaz hočem živeti in se izživeti!“

Pučheim mu ni odgovoril. Hartman je šel z dolgimi koraki po mračni sobi. Obstal je pred temno sliko, na kateri je trepetal plamen slabotne svetlobe. Hartman se je zagledal v ponosiatega plemiča, ki ga je predstavljala slika. Hartman je motril izklesano lice in mogočni, orlovski nos, košate obrvi in ostre, temne oči. Obraz in postava, vse je imelo na sebi nekaj drznega, levjega. Poleg njega je stala na mizi jeklena čelada z mogočno perjanico. Plašč mu je bil na prsih spet z dragoceno zapenko. Za njim se je bočilo modro nebo s planinami v ozadju. Na eni strani je bil naslikan grb blejske gosposčine, na drugi pa je bil grb z orlom in v sredi je bil upodobljen blejski grad.

Plamen je migotal, tako da Hartman ni mogel jasno razločiti potez na plemičevem obrazu. Obrnil se je od slike in pogledal po tovarišema, ki sta močite strmela v mizo.

Največji popusti za

Ženine in neveste

Priporočamo Vam, da kupite **balo** samo v najcenejši manufakturni trgovini
LOGAR & KALAN, KRANJ, Glavni trg
lastnik: SREČKO VIDMAR

Nevesta! Najlepšo balo boš imela, če pri Logar&Kalan jo boš vzela!

dostavo pošte prav močno občuti. Tja prihaja sedem dnevnikov, nešteto drugih časopisov in pa večina gospodarskih in kulturnih organizacij ima v tej vasi svoje predsednike, vsled česar jim je redna pošta nujno potrebna. Prosimo gospoda upravnika, da bi izposluje na merodajnem mestu kakšnega rezervnega pismošoš, da bo pošta v slučaju kake boleznii ali nesreče vseno redno vsak dan dostavljena.

TRBOJE

Tukajšnje Prosvetno društvo priredi v nedeljo 30. januarja t. l. ljudsko veseligo „Dva para se ženita“ alj gonja za srečo. Spisal V. Dobsky, poslovenil I. O. Igralci se bodo potrudili, da napolnijo vsakemu prav do vrha meh za smeh. Predpustni čas zahteva pravega veselja, potrud te se in pridite, ne bo vam žal. Društvo je pač potrebno, da ga podpremo od vseh strani. Brez lastnega doma je životarilo naprej in se trudilo, da bi prišlo kdaj do lastne strehe. Posrečilo se mu je zdaj, da je na prostovoljni dražbi kupilo pod-dvojnik s pripadajočo šupo od g. Komurke. Treba pa je precej denarja, da se pokrijejo stroški nakupa in poznejše primerne preureditve, da pridejo prosvetarji do tako zelo potrebne društvene dvorane. Zato ste vsi domačini in okoličani prijateljsko povabljeni, da se obilno udeležite predpustne predstave, ki se bo vršila označeno nedeljo ob 3. uri popoldne. Sosednja društva pa so naprošena, da bi isti dan ne prirejala lastnih zabav, marveč da prihite v Trboje, da pripomorejo do uresničitve srčne želje po lastnem domu. Kamen do kamna palača, če ne to, pa vsaj skromna društvena dvorana z odrom. Na veselo svidenje torej 30. januarja ob 3. uri popoldne v Trbojah.

NAKLO

Občinsko gospodarstvo. Šele pred dobrim letom je prevzel sedanji občinski odbor v roke našo obč. gospodarstvo, ki so ga prej vodili več let JNSarji. Že po enem letu se je pokazalo, da je bilo upravičeno pričakovanje ljudstva, ki je s tako veliko udeležbo pri volitvah izkazalo zupanju novemu občinskemu odboru, v dobrem letu je odbor izvršil več kot prcje jonesarji v dolgih let h. V Naklem se je izvršila kanalizacija, položile so se cevi in smrdljiva luža zasula, po sredi pa se je zasadilo lepo drevice tako, da zgleda kot nekak park. Občinske ceste so se uredile in razšrile tako, da je res lep užitek voz ti se po njih. Sedaj se bo v najkrajšem času napeljala električna razsvetljava na železniško postajo in tudi cesta se bo razsvetlila. Na postaji Naklo pa se bo zgradila rampa, ki je bila nujno potrebna, da se olajša nakladanje in razkladanje železniških voz. Obč. na je tudi z vso s lo prevzela akcijo za zgradbo mostu čez Savo: Okroglo — Besnica. Nadalje je okusno preuredila občinsko hišo, to je staro šolo. Pri vseh teh precejšnjih stroških pa je občinske doklade prav občutno zn žala, kar se je poznalo pri davkih, vendar pa kaže, da bo ostal še lep prebitek pri občinski blagajni kljub temu, da je odbor ob prevzetju dobil prazno občinsko blagajno. Z vsemi naštetimi deli pa se je pokazalo, da so bili odborniki pri zadnjih volitvah prav posrečeno izbrani in da so vsi prav dobri gospodarstveniki, kar jim moramo samo častitati.

Za balo rabite!

Toda ne veste, kjo bi najceneje kupili. Oglejte si brezobvezno pri

CROBATH

(pri Franceljnu)

veliko zalogo belega blaga za rjuhe, blazine, gradelna za žimnice, raznih odevj itd. Prepričali se boste, da so kljub dobri kvaliteti cene nizke.

KRIZE

Društveno delo. Poročali smo že, da nas je zapustil gosp. kaplan Grčar Feliks. Mnogi so mislili, da bo naše Prosvetno društvo zaspalo. Toda ni tako. V svoji sredi imamo še nekoga, ki dá svojo telesno in duševno moč v društveno življenje, samo zato, da se dá mladini možnost krščanske vzgoje. To se kaže zlasti ob graditvi novega doma. Koliko truda, skrbi in tudi denarja je položil za razgibanja društvenega dela ta mož, naš skrbeči gospod župnik Hartman Jože. Dokler bomo imeli v Krizah tako goreče delavce, naj nobeden ne misli, da bi naše društveno delo zastalo, ampak bo šlo vedno le k napredku. Kajti v nas je ogenj za delo in ogenj za borbo; pa je ogenj za radost in je ogenj spoznanja, ki dobremu sveti in zlo preganja.

Hagarin sin, je naslov igri, ki jo vprizori dramatični odsek Prosvetnega društva v nedeljo 30. t. m. in na Svečnico 2. februarja ob 3

uri popoldan. Že dolgo ni bilo v Krizah take igre, ki bi ob smehu in resnosti nudila mnogo zgleodv za srečo družine: maščevanje mladostnih grehov, vrnitev sina v rodno vas kot potujoči muzikant. Pridite, pa boste vse videli in slišali. Igralci se prav vneto pripravljajo in s svojim posetom se jim oddolžimo za njihov trud. Nabavite si vstopnice že v predprodaji v konsumu, ker je zanimanje za to igro veliko. Da boste lahko prišli vsi na vrsto, bo tudi dvakrat igrana.

BREC PRI KRANJU

Naši gasilci bodo priredili v počastitev rojstnega dne pokrovitelja gasilske organizacije kraljeviča Tomislava v nedeljo 23 t. m. proslavo, ki se bo začela dopoldne s sveto mašo ob 9. uri. Sv. maša se bo brala v naši domači cerkvi. Popoldne ob 3. uri bo v gasilskem domu slavnostna akademija, na kateri bodo deklamacije, govor in lepa igra „Gasilec je najboljši“. Na to proslavo vljudno vabijo gasilci. Vstopnina prostovoljna.

ŠMARTIN PRI KRANJU

Naše Prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne v Šmartinskem domu vojno dramo „A njega ni“.

Naši igralci pripravljajo za mesec februar veseligo „Veleturist“, ki bo prav gotovo vsakega zadovoljila.

Fantovski odsek in dekliški krožek priredita v nedeljo 6. februarja telovadno akademijo. Te dan bomo pokazali, kaj smo se v kratkem času našega obstoja naučili.

CERKLJE

Z veseljem smo prejeli vest, da se je staršinstvo okrajnega cestnega odbora v Kranju odločilo vstaviti v program letošnjega gradbenega dela zgraditev propusta na Zg. Brniku in v ta namen vstavilo v proračun znesek 70.000 d. n. Upamo, da bo odbor predlagano postavko odobril in tako omogočil, da se to potrebno delo čimprej izvrši. Zakaj nujno je, da se izravna hudi ovnek, ki ga dela voda v „Suhem grabnu“ in tako vsled prepočasnega odtoka preplavi ob vsakem večjem deževju banovinsko cesto. Po novem načrtu se bosta gradila dva betonska mostova ter se bo voda zlivala v eno strugo na njihovi spodnji strani. Začeli bodo tudi strugo postopoma od spodaj po vasi navzgor regulirati.

Krajevna organizacija Kmečke zveze opozarja svoje člane, da se vrši ta mesec v Kranju kmetijski tečaj. Predavanja bodo še v dnevih 24, 26 in 31 januarja ter 2. februarja od 2-6 ure popoldne v hotelu „Stara pošta“, kateri naj se člani kakor tudi ostali kmetovalci v čim večjem številu udeležijo.

Na Sp. Brniku je umrla Kern Marjeta v 82 letu starosti.

Čebelarji so na občnem zboru v ponedeljek 17. januarja sklenili, da bodo letošnje leto čimbolj omejili dovoz tujh čebel v ajdovo pašo. Predvsem se bo gledalo na to, da vzamejo čebele v pašo samo čebelarji, to pa iz tega razloga, ker drugi ne posvečajo pozornost čebelam in se vsled tega ropa, kar prizadeva vsem občutno škodo.

Običajni Antonov sejem je bil letos nekoliko živahnješi kot po navadi. Na živinskem trgu goveje živine ni bilo posebno veliko, pač pa je bilo precej prašičev.

PREDDVOR

Sveti misijon se za našo faro prične dne 30. t. m. Že precej let je minilo od zadnjega misijona. Potrebno nam je ravno v tem času, da spoznamo večne resnice in skrbimo tudi za posmrtno življenje. Farani, udeležujte se pridig in ravnajte se po navodilih gg. misijonarjev.

Umrli je Koširjev oče, Arh Jurij iz Preddvora v 81. letu starosti. Zvečer je bil še z domačimi pri skupni mizi. Zjutraj v petek 14. t. m. ob pol sedmih mu je postalo slabo. Tekom četrte ure je izdihnil svojo dušo. Koširjev oče je bil znan daleč okoli. Bil je dolgo vrsto let župan občine Preddvor. Posebno težka je bila ta dolžnost med svetovno vojno. Ustanovitelj gasilske čete v Preddvoru pred štiridesetimi leti, je bil več let njen načelnik. Do svoje smrti je bil cerkveni ključar. Skozi in skozi zaveden krščanski mož, jasnih načel in skrben gospodar, je pred letom izročil posestvo svojemu sinu. Številno družino je vzgojil v poštenosti in vernosti. Bog mu bodi plačnik, preostalim naše sožalje!

„Ne vemo ne ure ne dneva!“ Kako resnične so te besede, se je izkazalo ob smrti pokojnega Franceta Kastruna, starega 76 let. V soboto dne 15. t. m. je bil v ordinaciji dr. Valiča nekako ob devetih. Med razgovorom z g. zdravnikom je rekel med drugim tudi: „Človek ne ve ne ure ne dneva, kedaj pride“ — namreč smrt. Predmet

razgovora je bila smrt Koširjevega očeta. Takoj nato se je napotil domov, a ni prišel več do svojih vrat. Pred vrati hiše je umrl na rokah sosedov, ki so prih teli, ko so videli, da je umaril. Pokojnik je bil eden najbolj znanih „holcarjev“. Drvaril je po celi bivši Avstriji, Rumuniji in Nemčiji. Bil je na Dunaju in Budmpešti. Ljudje so ga imeli radi, ker je znal tako lepo pripovedovati svoje doživljaje širom sveta. N. v. m. p!

Zivljenje v Prosvetnem domu je zelo živahno. Komaj je dovolj dni v tednu, da se razni odseki razvrstijo v dvorani. Igralci pripravljajo igre, telovadci in telovadke akademijo, pevcii in pevke se pridno vežbajo za cerkvene in javne nastope. Mladina preddvorske fare, samo po tej poti do izobrazbe in poštena zabave!

Novo brivnico je ustanovil v občinski hiši g. Peter Kos.

Občinski zaključni račun za leto 1936-37 je razgrnjen v občinski pisarni med uradnimi urami od 25. t. m. dalje za dobo osmih dni. Seja občinskega odbora bo dne 9. februarja, ki bo v glavnem obravnavala zaključni račun ter pripravila proračun za leto 1938-39. Nadalje opozarjamo vse lastnike koles, da iste prijavijo v občinski pisarni med uradnimi urami, oddajo evidenčno tablico ter prijavo v znesku din 14.

Volilni imeniki so cel mesec januar razgrnjeni v svrhu popravkov. Kdor je dopoln 21. leto in biva v občini, naj se zglašii v občinski pisarni, da se ga vpíše v volilni imenik.

Obtrniki, trgovci, gostilničarji itd. morajo v tem mesecu vložiti pridobinske prijave. Prijave se lahko vložijo pri občini ali naravnost pri davčni upravi.

GORICE

Preteklo nedeljo smo pokopali daleč okoli znano Kmetovo mamo iz Srednje vasi. Pokojnica je bila vedno dobra mama svojim hčeram, katere je neizmerno ljubila. Prav tako pa je bila Kmetova mama tudi velika dobrotnica revežem. Kako je izvrševala zapoved krščanske ljubezni, bi najlažje povedali tisti, ki so bili deležni dobrot iz njih rok. Rajno mamo bi lahko imeli za zgled, ako pomislimo, kako je lepo in mirno živela z možem v družini svoje najmlajše hčerke in zeta. Kako je bila vesela, ko so se ob njej igrali nedolžni vnuki.

Toda tudi lepo življenje ima določene meje. Prišel je osodepoln trenutek, v katerem je Stvarnik veselstva poklical nepozabno Kmetovo mamo k sebi, po 75. letih zemeljskega življenja. Kako so bili rajna Kmetova mama pri ljubljeni, nam je pričal veličasten pogreb. Bog naj ji bo usmiljen sodnik in dober plačnik, ostalim pa naše sožalje.

Niso še ugasinle sveče na svežem grobu Kmetove mame, že se je razširila tužna vest, da se je zopet v Srednji vasi utrgala nit življenja. Zaspali so v Gospodu po dolgi mučni boleznii Mateževa stara mama. Ako bi hoteli naštevati vse dobrote in trpljenje blage pokojnice, bi bilo zelo obširno. Toda Bog ve za njeno delo, zato ji bo tudi usmiljen sodnik, Mateževa mama so hli 10 let starejši od Kmetove mame in so bili najstarejši član Prosvetnega društva. Blagi pokojnici sta si bili sosedi na tem svetu, daj Bog, da bosta tudi sosedi na desnici Očetovi. Zalujočim naše globoko sožalje!

ŠKOFJA LOKA

K „prijatelju“ je šel!! Neki zelo ugleden gospod, ki pa ni ravno iz Loke doma, pač pa v neposredni bližini, se je baje napotil, pravijo, da ni še tako dolgo, v Beograd, k nekemu zelo visokemu gospodu, z milo prošnjo, da bi postal ta in ta Ločan to in to. Seveda je romar iz Loke spomnil gospoda iz Beograda, na prijateljstvo, ki ga gojita med seboj in na vesele ure, ki sta jih prežvela nekoč skupaj ob bistrih gorenjskih vodah. Pa se zopet sušlja po Loki, da to prijateljstvo vendar ni tako, da bi segalo prav na vsa polja in da mu je belgrajski gospod lepo razložil, da on sicer silno rad lovi ribe po bistrih loških rekah, a da sedaj nima časa in da se mu zdi ta voda, ki mu jo on ponuja, precej kalna, on pa da noče v kalnem ribariti. Če bo to res, bo gospod že sam vedel. To namreč vedo hudobni jeziki!

Repoštev. Izvedba te igre 9. I. ob 4. uri pop. je bila lahko rečemo, revija naših najmlajših dramatskih moči. Igra sama je bila v splošnem precej dobro podana. Naravnost sijalen je bil v besedi in izvajanju sodnik (Korbič Franc), kateri obeta, da bo postal s jajna moč našega društvenega odra. Njegova gladka in jasna beseda, nas je prav zadivila. Upamo, da bodo naši najmlajši igralci v vsem napredovali ter postali nekoč izborne moči našega odra.

Občinski proračun. Pri končni sestavi obč. proračuna (katerega bomo prinesli v prihodnji št. v izveščku) se je pokazalo, da bodo znašale doklade 160%. Upanje pa je, da bodo pri potrditvi proračuna po kr. ban. upravi znižane vsaj na 125 ali 130%.

Studenški most bo nov. Leseni most v Fužinskem predmestju, ki drži preko Selščice skoro tik nad njenim izlivom v Soro, je že celo vrsto let v silno slabem stanju. To je videla že prejšnja občinska uprava, ko je dala nabiti na most tablo z napisom „800 kg“ v svarilo, da večji prevozi ne smejo preko mostu, ker je most v nevarnosti, da se podre, kar je pred leti že skušil neki vojaški avto. Ker je most precejšnje važnosti, saj veže Novo predmestje in vas Suho z mestom in ker se je most lani že kar pobesil, je sedanja občinska uprava sklenila, da zgradi na mesto starega, nov most. V ta namen je v novi občinski proračun že vnesla vsoto din 50.000.—. Nekako toliko pa uprava upa, da bo dobila podpore tako, da bo most veljal okoli 100.000.— din. Most ne bo lesen, kot je sedanji, ampak bo spodnji del mostu, to je vsi podporni stebri iz betona, zgornji del pa bo lesen. Most bo tudi precej širši od sedanjega. Tako bo Loka dobila v kratki dobi že drug nov most in to brez hrupa, kot je bilo to pred leti, ko je prejšnja uprava „gradila“ most preko Selščice iz Glavnega trga na Balantovo dvorišče. Mostu seveda še ni, upamo pa, da bo tudi zanj prišel enkrat primeren čas.

Tatvina. Tatovi so obiskali „Štefančkovo“ domačijo pri sv. Duhu kar podnevi v času, ko ni bilo n'kogor doma. Odnegli so precej obleke, perila itd. Dosedaj jih še niso dobili!

TRZIC

V nedeljo 16. t. m. ob 8. uri zvečer je bil v našem domu sestanek JRZ. Udeležba je bila tako velika, da je bil to ne sestanek, ampak lepo obiskan shod, saj so samo moški napolnili dvorano, galerija je bila pa tudi nabito polna.

Gorenjčevo prvo nagradno tekmovanje!

Danes objavljamo seznam nagrad, katere smo namenili našim bralcem, ki bodo pravilno odgovorili na 5 vprašanj, ki jih bomo objavili v petih zaporednih številkah.

NAGRADE:

- novi moško kolo, kompletno, znamke „Kompressor“
- 500 kom. strešne opeke „Bobrovec“
- moška ročna ura švicarske znamke „Thiel“

Poleg teh nagrad bosta še dve nagradi v obliki celoletne naročnine in štiri nagrade v obliki polletne naročnine na naš list.

Danes objavljamo tudi prvo nagradno vprašanje. Bralci naj hranijo nagradne kupone z odgovori ter naj jih z zadnjim odgovorom pošljejo na naslov: Gorenjec, Kranj, „Nagradno tekmovanje“.

ODREŽI

i. nagradni kupon:

1.) Kdaj je dr. Anton Korošec prebral majska deklaracijo v dunajskem parlamentu?

Odgovor: .....

Naslov: ....., poklic: .....

bivališče: ....., pošta: .....

Ženini in neveste!

Neštetokrat sem Vam že dokazal, da dobite naicenejše in najlepše fotografije pri

fotografu JUG - Kranj

Govoril je minister g. dr. Miha Krek, katerega so navzočji navdušeno pozdravili že pri prihodu v dvorano, po govoru so ga pa zopet nagradili s viharji mi ovacijami. Vsi navzočji so se zadovoljno vračali na svoje domove.

Občina je razpisala nekatera dela za adaptacijo občinskega doma. Licitacije se je vršila v soboto 15. t. m. Komisiji sta prisostvovala člana občinskega odbora gg. Snój Hinko in Markič Andrej. Licitacije so se udeležili 4 ponudniki. Občinska uprava si je pridržala rok 30 dni, da morajo ponudniki ostati v besedi, če se ne bi preje odločilo, kdo je najugodnejši ponudnik.

Letošnjo zimo, čeprav ni dolgo trajal hud mraz, je Tržič občutlivo precej hud, ker so višje ležeči kraji n. pr. Zgornja Preska in pod Farovžem izgubili vodo. V soboto 8. t. m. je bil pa ves Tržič nekaj ur brez vode, ker je hud mraz pokvaril celo glavno vodovodno cev. Pomanjkanje vode sli občinsko upravo, da bo ves vodovod morala dati preiskati pravi strokovnjakom in urediti uporabo vode tako, da bodo vsi prebivalci mesta enako deležni dobrot vodovoda.

Občinski proračun za leto 1938-39 je bil razložen od 5. do 8. januarja. Izkazuje 1.177.564 din izdatkov in prav toliko dohodkov. Pritožb ali pripomb v zakonitem roku ni bilo. Prihodnji teden bo proračunska seja občinskega odbora. Te važne seje, bi bilo prav, da se udeležijo čim več poslušalcev.

Ako hočete imeti res prvovrstno, dobro in poceni pohištvo, zglasite se pri tvrdki

**Mizarstvo „Sloga“
Lastnika: Hudomalj - Božič
Kranj - Stružovo št. 44.**

Razglas

Podpisana uprava poziva, da se takoj, a najkasneje do 1. februarja tek. leta zglasijo v občinski pisarni — vojaški urad — :

1. Mladenci, rojeni leta 1918, pristojni v občini Kranj, radi vpisa v rekrutni spisek.

S seboj morajo prinesiti družinsko polo, vojaške knjižice očetov in starejših bratov, kateri so že odslužili kadetski rok.

Za one mladeniče, kateri ne bivajo na teritoriji tuk. občine, morajo to dolžnost opraviti njihovi roditelji ali drugi sorodniki.

2. Mladenci, rojeni leta 1920, pristojni v občini Kranj, kakor tudi oni, kateri so pristojni v druge občine, a bivajo stalno na teritoriji tukajšnje občine.

Za mladeniče, kateri so rojeni v Kranju in bivajo izven tukajšnje občine, morajo to dolžnost opraviti starši ali drugi sorodniki.

Opozarjajo se tudi starši onih mladeničev, kateri niso bili rojeni v Kranju in tudi sedaj ne bivajo v občini, pa so si tekom let pridobili domovinstvo v tukajšnji občini, da iste prijavitelj radi vpisa.

3. Vojni obvezniki, pristojni v občini Kranj, rojeni leta 1888. do 1915., kateri se smatrajo za vojaško službo nesposobne in želijo, da se jih prilikom rednih naborov v tekočem letu predstavi rekrutni komisiji.

Kdor se temu pozivu pravočasno ali sploh ne odzove, bo kaznovan po voj. kaz. zakonu radi neizvrševanja vojaških dolžnosti.

Kranj, dne 19. januarja 1938.

Uprava občine Kranj.

Ali ste že odgovorili na prvo nagradno vprašanje!

Kmetijstvo

DONOSNEJSE KRMLJENJE MOLZNIH KRAV.

(Iz predavanja na tečaju Kmečke zveze v Kranju.)

Ker smo pozimi primorani krmiti tudi s slamo, čestokrat krmimo molzno kravo prav negospodarsko in neracionalno.

Ugotovljeno je, da srednjetežka krava iz dnevne krme: 5 kg slabjega sena, 5 kg ovsenne slame in 10 kg pese zamore tvoriti le 1 1/2 l mleka. Ako krava ob tej krmi (posebno krave po teletu) daje kljub temu mogoče 6 do 8 litrov mleka dnevno, mora žival vzeti snovi za to večjo množino mleka iz svojega telesa, iz mišičevja in kosti, ne iz krme, ter je tako krmljenje silno negospodarsko.

Upoštevati moramo namreč, da se pri vsaki preosnovi rednih snovi iz krme v snovi telesa izgubi mogoče dve tretjini beljakovin (katere zgorijo pri presnavljanju). Za vsako tvorbo 1 kg telesne beljakovine (mesa) je torej na pr. potrebno 5 kg beljakovine v krmi.

Pri vsaki nadaljnji pretvoritvi telesne beljakovine (mesa) v mleko se vršijo iste izgube ter bi torej za tvorbo 1 kg beljakovine v mleku bili potrebni 3 kg beljakovin mišičevja oz. mesa.

KMETIJE GOSPODARJI, GOSPODINJE, KMEČKI FANTJE IN DEKLETE!

Vabimo vas, da se gotovo udeležite!

KMETIJSKEGA TEČAJA,
ki ga priredi Kmečka zveza v Kranju.

PONEDELJEK, 24. januarja od 2 do 4: Poljedelstvo in travništvo. Od 4 do 6: Gospodarsko merstvo in računstvo.

SREDA, 26. januarja od 2 do 4: Sadjarstvo in uporaba sadja. Od 4 do 6: Davki.

Tečaj se vrši v dvorani hotela „Stara pošta“ v Kranju. Pristop na tečaj imajo vsi kmečki ljudje brez ozira ali so člani Kmečke zveze ali ne.

Torej po domače povedano, ako kravi dajemo zadostno količino tečne, beljakovinate krme, tolikšno množino krme, da krava vzame lahko vse snovi za tvorbo mleka le iz krme, imamo samo enkratno izgubo na snoveh pri presnavljanju. Ako vendar mora vzeti krava snovi za tvorbo mleka iz svojega telesa, ako torej krava dobra molznica telesno oslabi, shujša, imamo dvakratno izgubo in sicer izgubo na snoveh, katera nastane pri presnavljanju krme v meso in zopet izgubo, katera nastane pri pretvoritvi mesa v mleko.

Krmimo torej krave raje od vsega začetka zadosti tečno, da bodo tudi najboljše molznice dobro rejene, ker edino to je gospodarsko!

Da bi se molznost zvišala za 1 l bi morali torej kravi, kateri smo dali že za golo preživljanje zadosti krme (n. pr. 5 kg slabjega sena 5 kg slame in 10 kg pese) krmiti oz. dodati še približno:

12 dkg sojinega zdroba ali ribje moke,
ali 17 dkg zelo drobnih bučnih ali sončnih preš,
ali 20 dkg lanenih preš,
ali 30 dkg kokosovih preš,
ali 45 dkg pšeničnih otrobi,
ali 50 dkg pšenične krmilne moke ali zelo dobre suhe detelje,
ali 65 dkg ječmenovega zdroba,
ali 71 dkg odličnega sena,
ali 1 kg zelo dobrega sena,
ali 2 kg slabega sena,
ali 4.50 kg ovsenne slame.

(1 kg lanenih preš torej teoretično zviša molznost za 5 l, 1 kg pšenične krmilne moke za 2 litra.)

Vse navedene množine posameznih krmil imajo približno in povprečno enako množino beljakovin, enako sposobnost vplivati na zvišanje molznosti (za 1 l) in bi bilo torej tudi navedeno

množino krmil enako presojeti glede cene pri morebitnem nakupu. 1 kg lanenih tropin je torej za tvorbo mleka (pri primerno rejeni kravi kravi) bolj izdatno ko 2 kg pšeničnih otrobov. Za 1 kg lanenih tropin torej lahko plačamo v danem primeru več kot še enkrat toliko, ko za 1 kg pšeničnih otrobov. (Vsa tečna krmila bi bilo pokladati surova, suha (ne v napoju) ali le toliko zmočene, da ne prašijo.) W.

Kako se ustvarja senzacija

Neki listič je prinesel najprvo vest, da je predsednik Hranilnice in posojilnice v Kranju, vsaj kakor se čita med vrsticami, kupil vložno knjižico Hranilnice in posojilnice na Jesenicah za 70% zato, da kot predsednik Hranilnice in posojilnice v Kranju zlorabi svoj položaj in doseže dobropis pri kranjski hranilnici v kritje svojega dolga.

Mi smo že v „Gorenjcu“ pojasnili, da Gorjanc Franc, ki je predsednik Hranilnice in posojilnice v Kranju, ni kupil nobene vložne knjižice Hranilnice in posojilnice na Jesenicah za 70% zato, da bi dosegel prepis te vloge pri kranjski hranilnici ter da tudi ni urgiral njenega prepisa. Urednik tega lističa je usel tiskovni tožbi radi amnestije. Ko je „listič“ videl, da se njegova neresnična podkranja niso obnesla, je objavil drug članek, v katerem trdi, da je Gorjanc Franc kupil hranilno knjižico Ljudske hranilnice in posojilnice na Jesenicah glasečo se na 20.500.— Din za 14.350.— Din od mizarja Juvana Franca. Izrecno ne trdi, da bi ta nakup imel kako zvezo s Hranilnico in posojilnico v Kranju, vendar je tudi v tem članku med vrsticami ponovljena ta insinucija, ker označa ta članek Gorjanca kot predsednika Hranilnice in posojilnice v Kranju in kot človeka, ki da je prodajal iz svoje veletrgovine blago za hranilne knjižice tega zavoda ter mu očita celo nelojalno konkurenco. G. Gorjanc je vložil tožbo, da omogoči uredniku izkaz njegove resničnosti. O izidu tožbe bomo še poročali. Pripominjamo le toliko, da prodaja vložne knjižice Hranilnice in posojilnice na Jesenicah nima nobene zveze s Hranilnico in posojilnico v Kranju.

Prav zanimivo informacijo pa nam je dal prodajalec g. Juvan Franc, mizar iz Klanca. Juvan Franc je imel vložno knjižico Hranilnice in posojilnice na Jesenicah z vlogo 20.500.— Din. Na inserate, ki jih je pričel obveščati „listič“, se je Juvan zglasil pri Colnarju Lojzetu v Kranju, ki je izjavil, da bi kupil le vložno knjižico Hranilnice in posojilnice v Kranju. Colnar je napolil Juvana na nekega brivca v Kranju, ki bi event. zamenjal Juvana njegovo knjižico za knjižico Hranilnice in posojilnice v Kranju. Tudi z zamenjavo ni uspel. Ker je Juvan gradil hišo in ker mu Hranilnica in posojilnica na Jesenicah ni izplačala vloge, niti ni mogel prepisati vloge Hranilnice in posojilnice v Kranju, je ponujal to vložno knjižico še raznim drugim osebam in končno tudi Gorjancu Francu. Gorjanc Franc knjižico sprva ni hotel kupiti. Da bi Juvanu pomagal v sili, mu je končno obljubil, da bo knjižico kupil, če jo bo mogel vpravit v Jeseniški okolici, kjer ima tudi svoj obrat. Juvanu pa je pustil možnost, da vložno knjižico vzame nazaj, če bi jo mogel kje bolje vnovčiti. Juvanu pa se boljše vnovčenje vložne knjižice ni posrečilo ter je Gorjancu hvaležen, da mu je pomagal iz stiske. Po prodaji vložne knjižice je Colnar Lojze vprašal Juvana, če ima še vložno knjižico. Ko je Juvan povedal, da jo je prodal Gorjancu, je Colnar izjavil, da mu v Hranilnici in posojilnici v Kranju radi tega niso hoteli prepisati vloge iz Hranilnice in posojilnice na Jesenicah, ker je bil Gorjanc kupec knjižice ter da jo je Gorjanc kupil zato, ker je predsednik Hranilnice in posojilnice v Kranju in da bo lahko pri isti z njo razpolagal. Kljub opozoritvi g. Juvana, da to ni resnično, je izjavil g. Colnar, da bo to že on napravil in Gorjanca „vščipnil“ v svojem listu.

Ta pojasnila g. Juvana so pač dovoij zgovorno spričevalo za g. Colnarja.

Vsem, ki se nameravate fotografirati!

Pri boljšem fotografiranju naredim po dva posnetka in pri v pogledu prob šele naročite fotografije. (Oglejte si naše izložbe!)

Foto JUG, - Kranj

Cviček

pravi dolenjski, dobite pri Centralni vinarini v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Hotel Stara pošta, Kranj

Vsak petek sveže morske ribe po najnižji dnevni ceni. — Po naročilu se dostavi tudi na dom.

Prodajamo: Original Dingač, Kaštelanski Opolo ter pristna dolenjska in štajerska zbrana vina.

Čez ulico 2 do 4 din ceneje.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0 50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Velike zaloge zidne opeke, ki jo nudim po najnižji dnevni ceni. Po dogovoru dostavim tudi na dom. Milka Peternej, Selca 67.

Proda se dobro ohranjeno moško kolo za 450.— din in otroški voziček za 250 din. „Na planini“ št. 34.

Več mizarških pomočnikov za fina pohištvena dela sprejme mizarstvo Pollak, Kranj.

Motor znamke Motosacoche 350 cm³, v zelo dobrem stanju naprodaj. Tone Pogačnik, Kranj, Zlato polje 9.

Slamoreznicno ročno z osemkratnim rezanjem prodam. Naklo št. 18.

Kupim pianino, eventualno samo za uporabo. Ponudbe na upravo.

Prodam dresiranega dobermana. Naslov v upravi.

Malo sobo v mestu iščem za takoj. Naslov v upravi.

Majarja, ki zna dobro molsti, takoj sprejemem. Plača 350.—. Naslov v upravi.

Frizerski salon sprejme učenko, pridno in pošteno. Kunstelj Stanko, Primskovo 15, Kranj.

Na prodaj imam več kanarčkov, čistokrvne harcerje, dobre pevce in tudi bele harcerje. Naslov v upravi.

Stanovanje se s 1. februarjem odda v sredini mesta. 2 sobi, kuhinja, Jeglič, Kranj.

Ugodno se prodaja popolnoma nova spalnica iz mehkega lesa. Naslov v upravi.

Pozor! Pozor!

Večja odprodaja raznovrstnih damskih čevljev od Din 80— do Din 135—

Andrej Černilec

trgovina s čevlji

Kranj - Prešernova 8

Žarnice pregorele

sprejme v popravilo oziroma v zamenjavo z doplačilom od din 6-50 dalje

„Obnova žarnic“

pri Franjo Nadižar
Kranj, Prešernova ul. 18.

Čenjenemu občinstvu se priporočam za nakup voščenih sveč za svečnico.

Slaščičarna

P. Faletič

KRANJ, Jenkova ul. 6

Cene zmerne! Postrežba solidna!

B. Rangus zlatar in sodni cenilec Kranj

Velika izbira poročnih daril! Oglejte si novo urejene izložbe!

14 kar. zlato že od Din 60— dalje

14 kar. zlato že od Din 80— dalje

Največja izbira ur, zlatnine, srebrnine, alkoholnih mer, optike, jedilnega orodja, kristala, največja zaloga kuku ur vseh vrst in cen. — Vsa v to stroko spadajoča popravila in predelave se pod jamstvom strokovno, točno in solidno izvrše. — Prepričajte se pred nakupom, zahtevajte cenik.